

Andragoški center Slovenije

82. Evropski kazalniki: Udeležba odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju

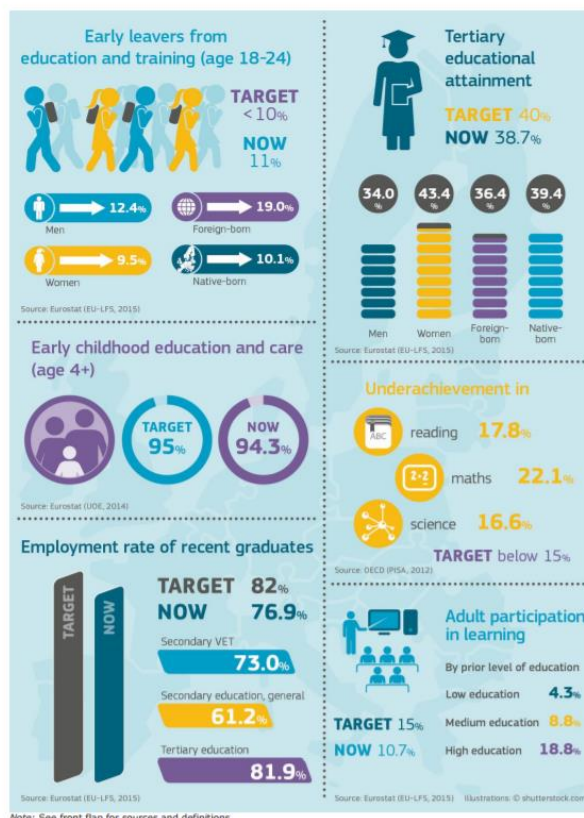
Opomba:

S tem prispevkom posodabljam informacijo o Udeležbi odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju (glej vsebino št. 69/2014 v InfO-mozaiiku).

Kazalnik udeležba odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju je eden od ciljnih vrednosti, ki si jih je Evropska unija (EU) zastavila v svojem strateškem okviru Izobraževanje in usposabljanje 2020 (ET 2020). Povprečna stopnja udeležbe prebivalstva EU, starega 25–64 let, v kateri koli vrsti vseživljenjskega učenja (formalnem in/ali neformalnem), naj bi do leta 2020 znašala najmanj 15 %.

Evropska komisija in države EU so leta 2014 opravile pregled stanja, v katerem so ocenile dosežen napredek v času od objave skupnega poročila (leta 2012) in dale predlog za prihodnja prednostna področja sodelovanja v izobraževanju na evropski ravni. Na podlagi ugotovitev, da udeležba odraslega prebivalstva EU v vseživljenjskem učenju še vedno zaostaja za zastavljenim ciljem, je Evropska komisija predlagala šest novih prednostnih področij za obdobje 2016–2020:

EU targets for 2020 in education

Napredek pri uresničevanju referenčnih meril EU vsako leto ocenijo v Pregledu izobraževanja in usposabljanja. Pregled izobraževanja in usposabljanja 2016 (Education and Training Monitor 2016) razodeva, da dejanska udeležba odraslega prebivalstva EU v vseživljenjskem učenju še vedno zaostaja za zastavljenim ciljem (2015: 10,7 %). Največji napredek v obdobju od leta 2012 do 2015 so dosegli v Franciji, na Madžarskem in v Luksemburgu. Le sedem držav članic pa je preseгло ciljno vrednost, in sicer Danska, Francija, Luksemburg, Nizozemska, Finska, Švedska in Velika Britanija. Stopnja udeležbe je bila najnižja na Hrvaškem in Slovaškem (vsaka po 3,1 %), v Bolgariji (2,0 %) in v Romuniji (1,3 %).

Table 3.5.1: Adults' participation in learning, 2012-2015 (%)

	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015
	Total population (25-64 years)		55-64 years		Unemployed (25-64 years)		Low-qualified (25-64 years)	
EU	9.2	10.7	4.5	6.0	9.4	9.5	3.9	4.3
Belgium	6.9	6.9	3.6	4.0	10.2	9.0	2.9	3.0
Bulgaria	1.7	2.0	: ^u	: ^u	1.5 ^u	: ^u	0.5 ^u	: ^u
Czech Republic	11.1	8.5	4.8	3.7	6.5	3.8	2.4	1.9
Denmark	31.6	31.3	23.9	23.6	32.7	28.9	22.4	21.7
Germany	7.9	8.1	2.9	3.1	5.6	6.2	3.2	3.4
Estonia	12.8	12.4	5.6	4.5	11.7	9.9	3.9	4.5
Ireland	7.4	6.5	3.2	2.7	7.4	7.4	3.2	2.4
Greece	3.3	3.3	0.7	0.5	3.3	2.7	0.4	0.4
Spain	11.2	9.9	5.2	4.0	13.2	11.2	4.7	3.6
France	5.7	18.6*	2.6	12.8	5.4	14.7	2.5	7.7
Croatia	3.3	3.1	0.3 ^u	: ^u	2.5 ^u	2.4 ^u	: ^u	: ^u
Italy	6.6	7.3	3.0	4.0	6.3	5.3	1.6	2.0
Cyprus	7.7	7.5	3.1	3.5	7.2	5.8	1.3 ^u	1.6
Latvia	7.2	5.7	4.2	2.6	7.4	5.3	2.9	2.4
Lithuania	5.4	5.8	1.9 ^u	3.1	3.0 ^u	: ^u	: ^u	: ^u
Luxembourg	14.2	18.0 ^b	5.9	7.1 ^b	17.7	22.0 ^b	5.3	7.0 ^b
Hungary	2.9	7.1 ^b	0.6	3.1 ^b	1.9	2.3 ^b	0.6	3.4 ^b
Malta	7.1	7.2	2.7	3.3	9.3 ^u	6.4 ^u	2.4	2.4
Netherlands	16.9	18.9	8.8	11.8	17.0	18.3	10.3	9.3
Austria	14.2	14.4	6.8	7.5	18.9	16.6	5.1	4.5
Poland	4.5	3.5	0.8	0.8	4.6	3.4	0.7	0.6 ^u
Portugal	10.5	9.7	4.1	4.1	13.9	11.3	6.1	4.2
Romania	1.4	1.3	: ^u	: ^u	2.1 ^u	2.1 ^u	: ^u	0.3 ^u
Slovenia	13.8	11.9	6.0	4.0	13.5	13.1	2.7	2.8
Slovakia	3.2	3.1	1.1	0.9	1.1	1.0 ^u	: ^u	: ^u
Finland	24.5	25.4	14.1	15.6	18.2	19.1	11.3	12.8
Sweden	27.0	29.4	18.6	20.8	43.0	44.0	18.3	20.0
United Kingdom	16.3	15.7	10.4	10.8	16.0	14.2	7.8	6.8

Source: Eurostat (EU-LFS, 2012-2015). Online data codes: *trng_lfse_01*, *trng_lfse_02* and *trng_lfse_03*. Note: The indicator measures participation in formal and non-formal education among persons aged 25-64 in the four weeks prior to the survey. 'Low-qualified' refers to adults having at most lower secondary education. ':.' = data not available, 'u' = low reliability and 'b' = break in time series. '*' - shows important break in time series for FR in 2013 which influenced the EU values.

Vir: Eurostat, Anketa o delovni sili (glej Monitor izobraževanja in usposabljanja 2016, str. 80)

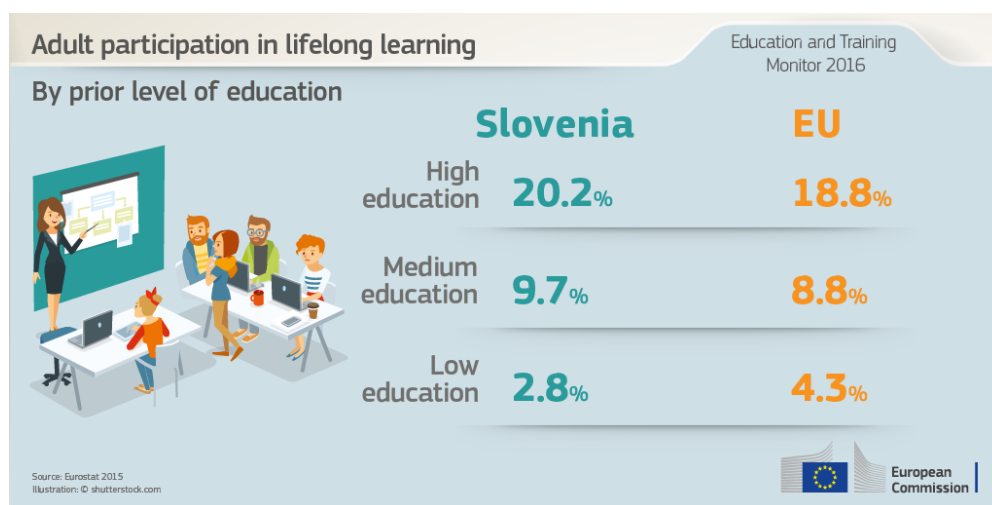
V Sloveniji je stopnja udeležbe v vseživljenjskem učenju v letih 2014 in 2015 znašala 11,9 %, kar je najnižja vrednost od leta 2010, ko je znašala 16,4 %.(glej tabelo 1). Čeprav je vključenost v vseživljenjsko učenje v Sloveniji še vedno nad evropsko ciljno vrednostjo, ki znašala 10,7 %, pa je postopno zniževanje stopnje udeležbe zaskrbljujoče, še zlasti pri vključevanju ranljivih ciljnih skupin (manj izobraženih, brezposelnih in starejših).

Tabela 1: Pregled stopenj udeležbe odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju po letih

	v odstotkih															
Udeležba v vseživljenjskem učenju (25–64 let)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Evropsko poprečje (EU 25)	7,9	7,5	7,6	9,0	9,9	10,2	10,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Evropsko poprečje (EU 27)	7,1	-	-	-	-	-	9,5	9,3	9,4	9,3	9,1	8,9	9,0	10,5	10,7	10,7
Slovenija	:	7,3	8,4	13,3	16,2	15,3	15,0	14,8	13,9	14,6	16,2	15,9	13,8	12,4	11,9	11,9

Razloge za poslabšanje situacije na področju vključenosti odraslih v vseživljenjsko učenje je mogoče najti v dolgotrajni gospodarski krizi, pa tudi drugod. Znani so že rezultati mednarodne raziskave o temeljnih zmožnostih odraslih (PIAAC), ki jih bomo podrobneje predstavili v eni od informacij InfO-mozaika.

Pomembna dejavnika pri vključevanju v vseživljenjsko učenje sta starost in izobrazba. Delež odraslih, vključenih v izobraževanje, je v Sloveniji višji v starosti od 25 do 34 let kot v starosti od 55 do 64 let. Delež odraslih v izobraževanju v starosti od 55 do 64 let se je znižal iz 6 % v letu 2012 na 4 % v letu 2015. V izobraževanje se vključujejo zlasti odrasli s terciarno izobrazbo, veliko manjši pa je delež vključenih z nizko izobrazbo.

Za EU obstaja izziv kako spodbuditi odrasle k večji udeležbi v izobraževanje in usposabljanje, še zlasti manj izobražene in nizko kvalificirane odrasle, saj sta izobraževanje in usposabljanje zelo pomembna pri zmanjševanju brezposelnosti, revščine in socialne izključenosti.

Sistemi izobraževanja odraslih se morajo ustrezno odzvati na različne potrebe, ki jih imajo odrasli v izobraževanju, podjetja in družba. Zagotoviti je potrebno enakopraven in enostaven dostop do izobraževanja in učenja za vse odrasle, še zlasti pa za tiste, ki so zapustili začetno izobraževanje ali imajo nižjo izobrazbo oziroma usposobljenost, starejše in brezposelne.

Svet EU je leta 2016 Sloveniji izdal priporočilo, da v obdobju 2016-2017 v sodelovanju s socialnimi partnerji poveča zaposljivost nizko kvalificiranih, starejših in brezposelnih delavcev.

OECD je objavil tudi zaključno poročilo o oceni stanja spretnosti v Sloveniji v okviru projekta Strategija razvoja in uporabe spretnosti v Sloveniji ([Skills Strategy](#)) in določil tri prednostna področja ukrepanja v Sloveniji, in sicer opolnomočenje aktivnega prebivalstva z ustreznimi spretnostmi za prihodnost, vzpostavljanje kulture vseživljenjskega učenja in skupna prizadevanja za okrepitev spretnosti. Za področje razvijanja spretnosti, kar vključuje tudi sistem vzgoje in izobraževanja, sta izpostavljena izziva opremiti mlade s spretnostmi za uspešno delo in kakovostno življenje ter izboljšati ukrepe za razvoj spretnosti odraslih z nižje razvitimi spretnostmi.

Kontaktna oseba za področje: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, zvonka.pangerc@acs.si

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Viri:

- Education and Training Monitor 2016:
https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/monitor2016_en.pdf
- Strateški okvir Izobraževanje in usposabljanje 2020: http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework_sl
- Pregled izobraževanja in usposabljanja: http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_sl
- Pregled izobraževanja in usposabljanja 2016 Poročilo za Slovenijo:
https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/monitor2016-si_sl.pdf
- OECD Skills Strategy Diagnostic Report: Slovenia, 2017:
http://www.oecd.org/skills/nationalskillsstrategies/Skills-Strategy-Diagnostic-report-Slovenia.pdf?utm_content=buffera6ccf&utm_medium=social&utm_source=twitter.com&utm_campaign=buffer